

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Belföldi elosztás helyben, házhoz hordva :
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy létra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolvasó szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési helyek, postai kártya
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy létra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 442. szám.

Jegyzetek a közigazgatás államosításához

Debrecen, január 3.

Azt hittük, hogy az 1907. évi LX. törvény-cikk megalkotása, a m. királyi közigazgatási bíróság hatáskörének a kormányrendeletek törvényességének a törvényhatóságok részéről való vitatása eseteire való kiterjesztése, az 1905. évi nemzeti küzdelem tanulságai után ebben az országban jó hosszú időre még csak nem is beszélhünk a közigazgatás államosításáról, a törvényhatósági választott tisztviselők, kinevezésének a behozataláról.

Azt hittük, hogy minden alkotmányos érzékű, minden gondolkodó ember belátja, hogy az Ausztriával való közjogi kapcsolat, a gyöngye parlamentarizmus és a mai képviselőválasztási rendszer mellett nemcsak hogy nem szabad az ősi vármegye alkotmányvédő, föntartó hatáskörét a törvényhatósági önkormányzat választott végrehajtó szerveinek elvonása, a kinevezési rendszer, az államosítás inaugurálása által gyöngyíteni.

Visszont a törvényhatósági autonómiák mélyítési tartalmassá, élelképesse való tétele, a választott tisztviselők függetlenségének a közszolgálati pragmatika megalkotásával, a fegyelmi ügyeknek a közigazgatási bíróság hatáskörébe való utalásával leendő biztosítása — az alkotmánynak a közszabadságok megóvásának a magyar államnak elsőrangú vitális érdeke.

Az olyan kaliberű államférfiak, mint Apponyi Albert és Andrássy Gyula grófok, kik régebben az állami közigazgatás, a centralizmus hívei és szószólói voltak, az utolsó decennium és különösen az 1905-ik esztendő eseményeinek a hatása alatt a municipálisták, a régi várme-

gyei választási rendszer föntartásának és megerősítésének az álláspontjára tértek át. És most újra kisére az államosítás kérdése, törekvése. Legújabbán Návay Lajos, a képviselőház új elnöke tör. lándzsát a közigazgatás államosítása mellett a «Jogállam» jubiláris számába irt nagy-érdekű tanulmányában.

A mai magyar közigazgatásról konstalálja, hogy abban túlteng a bürokratizmus, az államhatalom érvényesülését szerinte lehetetlenné teszi a szeparatizmus, a választási rendszer a a nexusnak, a protekcionak nyújt teret az érvényesülésre, a történelmi középosztályhoz tartozó ifjuság, mely a megye iszolgálatot ma is még exkluzív «uri» foglalkozásnak tekinti, kellő komolyság, köteleltségűdás, és készűltűség nélkül keresi föl különös előszeretettel ezt a pályát. Így az a rendszer, (a vármegye) «amely fejleményeiben a nemzet gyengének kedvez, mely részesevé szegődik a fiatalság egy igen tekintélyes és kétségtűkűl hasznos munkára is képes részének az elléhásításához — már ebből az egy szempontból is gyökeres orvoslást igényel».

A tanulmány konkluziójaként szerző a közigazgatás reform sűrgős és gyökeres megalkotását kívánja és «államosítandónak tartja ama szerveket, melyek lényegileg ma is állami földadatokat teljesítenek és mint ilyenek az állami életnek nagyfontosságú orgánumai».

A képviselőház kitűnő elnökét tehetsége, munkássága révén az államosítandónak javasolt megyei választási rendszer emelte igen fiatalon nemcs Csánád vármegye főjegyzői és alispáni székebe, ahonnan igen fiatalon az ország első közjogi méltóságát érte el.

Mint gyakorlati közigazgatási ember tehát tudhatja, hogy az általa joggal perhorreszkált bürokratizmust a központi kormányhatalom a kinevezett miniszteri tisztviselők intézkedései rendeletei teremtik, és terjesztik a közigazgatásban. A külső, gyakorlati közigazgatást, a köz-

ségi, járási és vármegyei szolgálatot nem ismerő — abban teljesen járatlan miniszteri tisztviselők gyártják derűre-borura azokat a rendeleteket, melyek a közigazgatást a perifériákon nehézkessé, bonyolulttá, bürokratikusá teszik. És azok a készűletlen, tanulatlan, protekciós közigazgatási, megyei tisztviselők sűrgetik már évek óta a kormányt, hogy hajtva végre az 1883. I. t.-cikk azon rendelkezését, mely a törvényhatósági szolgálathoz a gyakorlati közigazgatási vizsgálat letételét előfeltételűl szabja meg.

Azok a választott törvényhatósági tisztviselők, akik megnyugvással látják Návay Lajos pályájának tanulságából azt, hogy a vármegyei szolgálatban a tehetség, tudás, szorgalom a választás mellett mily gyönyörűen érvényesűl, az állami igazgatás közvetítésének, a törvényhatósági igazgatás ellátásának és a községi igazgatás ellenőrzésének munkáját lelkiismeretesen és eredményesen végzik. De micsoda önkormányzat az, micsoda municipálisták az, mely nem rendelkezik a maga akaratának, a maga határozatainak végrehajtó közegeivel, a tisztviselőkkel?

Terjesszék ki, mélyítsék bármely nagy mértékben a megyei autonómiát, hagyják meg a vármegyéknek ma alkotmányvédő hatáskörét: mindez a gyakorlatban semmivé, értéktelenné válik, ha elveszik tőlük a végrehajtó közegekkel való disponálásnak, azok megválasztásainak jogát.

Hol volnánk ma, volnánk-e egyáltalában, ha csak a közelebbi években is a törvényhatósági tisztviselők nem az őket választó municipiumok akaratának, hanem mondjuk az őket kinevező mindenkor belűgyminiszter parancsának engedelmeskedtek volna? Mikor a parlament elnémított és inparlamentáris, tehát alkotmány ellenes kormány kezelte a közhatalmat. Az általános választójog miatt volna szüksége az államosításra?

A SZABADSÁGHARC ÖREG KATONÁI.

Irta: Farkas Ernő.

Akik egykor fiatalon, lelkesedéstől lángoló arccal térdig gázoltak vérben és babérban, megroskadvá, meggörnyedve, száz és száz ráncos arcukon, mint reszkető aggyastjánok vonszólják közöttünk fáradt tagjaikat. De ha a legendás múltól, a dicsőség harcairól szólnak, szűrke szemükben még most is kigyul a régi mámor tüze, amely egykor csatazástól alá gyűjtötte őket, hogy harcoljanak minden emberi jogok közt a legszentebbert: a szabadságért.

Hanem a tél, amelybe a mulandó idő sodorta őket, sűrűn szedegeti ez elaggott hősöket az életpályáról. A halál megkímélte őket a csatározón és most az idő marokkal tépdésile a fogatlan oroszánokat. Hová lett az a százhatvanezer hős, aki a dicsőségből egy-egy babérodót hasított a nemzet számára? Eltűntek, elhullottak lassanként az élet harcában és poraik fölött az enyészett sirja tompa gyászzenekét. Most már a diák-honvédek is nyolcvan körül járnak, akik pedig mint életerős ifjak, pályájuk megszakításával léptek a honvéd zászló alá, azok mind túl vannak a nyolcvanon. A legöregebb honvéd az egész országban a világtalan

Horváth Ignác Kossuth-husár alezredes, aki kilencvenhárom esztendő, Kolozsváron lakik és mindenki a legnagyobb tisztelettel veszi körül az egykor oly vitéz daliát, akinek csak a szemvilága borult el, de az elméje ma is tiszta s vissza tud emlékezni a nagy idők dicsőséges eseményeire.

Utána mindjárt Görgey Arthur fővezér következik: ő a szepesmegyei Toporcon született osnemes családból, akinek ősei között több szepesi gróf volt. Thököli és Rákóczi szabadságharcaiban is találkozunk a Görgey-ek nevével. A fővezér 1818-ban született. Most januárban tölti be 93-ik esztendejét. Nyolcvan éves korában tanult meg angolul, szelleme most is friss, termete egyenes, csak szemvilága gyöngült meg. Ő az egyetlen élő tábornoka a szabadságharcnak. Az utolsóelőtti volt Czecz János, aki Buenos-Ayresben halt meg. De ezredes is csak él, még pedig Debreczenben: Horváth Pál. Ő nagy még van vagy tíz, köztük Kovács Ernő, akinek aradvári fogolyéletéből rendkívül érdekes feljegyzései vannak. Kitűnő memóriájú öreg ur, nyug. fogházigazgató. Kovács Ernő dr. volt országgyűlési képviselő édesatyja. Hogy menynyi törzstiszt és főtiszt él az országban és a külföldön, azt pontosan nem lehet megállapítani.

1901-től fogva a nyugdíjazásoknál nem kérik a szegénységi bizonyítványt, ennél fogva majdnem mindenki folyamodott nyugdíjért, aki csak igazolni tudta magát. De élnek még néhányan Törökországban, Bulgáriában, Észak- és Délamerikában, Ausztráliában és Olaszországban is volt 48-as honvédtisztek. Ezeknek a száma azonban együttvéve sem lehet félszáz.

Az országban az összes nyugdíjas honvédtisztek száma háromszázehtvenhárom, az altisztek és közvitézek száma pedig négyezernyolcszázhatvanhat. Mivel minden igazolt honvéd nyugdíjat kap, tekintet nélkül vagyoni viszonyaira, — az vannak sokan, akik így sem vették igénybe — hozzávetőlegesen meg lehet állapítani, hogy most már az összes honvédek száma alig lehet több ötezernél. E számba belefoglaltuk azokat is, akik bajtársaik elhalálása folytán nem tudják igazolni magukat s így, habár megérdemelnék, a szabályok szigorú és betűszerinti betartása miatt még sem kaphatnak nyugdíjat.

Meg kell emitenünk, hogy a nyugdíjazó bizottság a miniszterelnökségen tartja üléseit. Képviselet van ott a honvédség két taggal, ezek Balogh Sándor dr., az országos honvédegyetlek központjának elnöke és Szegedi Maszák Hugó jegyző. A bizottságnak hivatalból előbb Tarko-

A bálai idényre

legelegánsabb szalon, smoking és frack öltönyök, valamint átmeneti és téli kabátok, szép színes öltöny különlegességek készülnek

Prelovsky András
polgári, katonai és vasuti egyenruha szabó cégnél
Debreczen Kossuth-utca 4. sz.

Ellenkezőleg. Eppen a miatt kell a megyei választási rendszert fentartani. Az általános választójog behozatala esetén csak a mindenkori kormánynak van szüksége az államosított megyei tisztikarra, a magyar királyi főszolgabírákra és vicispánokra — hogy az egész közigazgatási apparátus választások esetén — közigazgatás helyett korteskedjék, akkor azután holtbizonyos minden kormánynak a mindenkori majoritása. Ellenben a választott tisztviselőkre a municipiumoknak, az alkotmányt védő, óvó, fenntartó törvényhatóságoknak — a nemzetnek van és leszen szüksége mindenkor.

Azután meg a kinevezési rendszer talán megszünteti a protekciót? Csak akkor virul az igazán, mikor egy-két ember: a mindenható belügyminiszter, a főispán és a befolyásos kormánypárti követ akarattól, gráciájától függ néhány ezer tisztviselő sorsa, előmenetele, boldogulása! Csinálják meg a választójog reformját a haza bölcsői demokratikus és magyar nemzeti alapon, bízzák azután a nemzetre, hogy esetről-esetre döntsön a maga sorsa fölött, de ne keverjék össze ezt a kérdést a közigazgatás reformjával!

A közigazgatás reformját pedig csinálják meg a közigazgatás, az ország, ne pedig egy párt és egy kormány érdekében.

As ősi vármegye ősjogát, a tisztviselők szabad választását hagyjuk érintetlenül.

Kossuth Lajos mondta, hogy «institúcióink között, amikre az összes nemzeti egység vis motríként hat, nincs egyetlenegy, mely annyi sikert képes volna kifejezni, mint megyei municipális szerkezetünk, melynek inkább, mint más akárminek köszönheti e nemzet, hogy annyi viszontagságok után mint nemzet él.

Mennyi nyíl tört meg acélpajzsán, mit nyílt hatalom, vagy titkos ármány e nemzet szívére irányozott, mennyi fentartó elem rejlik e szerkezetben, hogy Európa különszerűségei között jó s balszerencsében fenttarthatók eredetünk sajátosságait, mik nélkül minden lehetnénk, csak magyar nemzet nem!»

Ugyancsak Kossuth Lajos mondta, «én oly státusból, hol centralizáció volna, számkivetném magamat. En ott akarok élni, hol a szabadság, — ha egy szegletben elnyomatik, a másikban újra fölemelkedjek. A centralizáció veszélyes a trónoknak is!»

Hisszük, hogy a magyar törvényhozás, a mely az államosító lex Szapáryt az államosító Náray Lajos közreműködésével 1905-ben kiterülte a Corpus Jurisból, mely az 1907-ik LX.

vics, azután Márfy Albin államtitkár volt az elnöke. Legmagasabb nyugdíja van Görgey fővezérnek: évi nyolcezer korona. Előbb négyezer, aztán hateres s csak pár év óta nyolcezer korona. Utána legtöbb nyugdíjat élvezett haláláig Damjanich János özevgye.

E kimutatásból látható, hogy az alantas tiszteknek nyugdíja sem olyan, hogy abból gond nélkül meg lehetne élni, de legáltalában megfelel Kossuth Lajos amaz ünnepélyes ígéretének, hogy a hazáért harcolók tíz hold földet, vagy holtig tartó ellátást kapnak. A menházra felügyelő bizottság elnöke Balogh Sándor dr., aki a legnevesebb önzetlenséggel és buzgósággal szentelt idejét az agg honvédeknek. Fenkölt lelki felelősége, Schweidel József vértanu tábornok leánya, sógora pedig Schweidel Béla huszárkapitány, a ki az aradi vár foglaja volt, mikor édesatyját ki végezték s még azt se engedték meg, hogy elbucuzzék tőle. Másodelnöke Kléger József huszárkapitány, nyug. törvényszéki bíró, jegyzője Szegedi Maszák Hugó főrendiházi napló-szerkesztő, pénztárnoka Greguss Lajos tüzérfőhadnagy, nyug. főpénztáros.

Dicséret illeti Arad, Kecskemét, Nagyvárad, Székesfehérvár, Debreczen, Szabadka, Cegléd, Kolozsvár városokat, melyek a névtelen félistekről körülményeik szerint gondoskodnak.

törvénycíkket megalkotta, a nemzet multjával, hagyományával s a közigazgatás államosításának, az ősi vármegye megsemmisítésének még a gondolatát is visszautasítván, követi a hazapártjának, Kossuth Lajosnak intelmét és fontos tanításait.

Vilmos császár és szövetségesei. Vilmos császár az újév alkalmából szokás szerint táviratban üdvözölte leghűbb szövetségését és barátját, Ferenc Józsefet. E táviratban a szokásos jókívánságokon kívül Vilmos császár annak a reményének is kifejezést adott, hogy minél hamarabb viszont láthatja hű szövetségését. — Diplomáciai körökben ebből azt következtetik, hogy a német császár még az idén meg fogja látogatni Ferenc Józsefet. Ugyancsak diplomáciai körökben beszélnek, hogy Vilmos császár az olasz királyhoz intézett újévi táviratában azt az öhajását fejezte ki, hogy minél hamarabb érjen véget az olasz-török háború.

A helyzet.

Mit akar a kormány?

— Fővárosi tudósítónktól. —

Egy hét man még hátra a képviselőház megnyitására.

Akkor megindul újra a politikai élet a magyar parlamentben. Egyszerre a költségvetés tárgyalása foglalja el az időt. De a hátralévő tárgyak tárgyalása már hamarosan véget ér. Ugy, hogy nem sokára újra ott állunk: a véderőjavaslatok tárgyalása előtt.

Khuen tanácsjainál áll az új helyzet előtt. Harcot emleget, de önmaga is át van latva attól a tudattól, hogy sem ő, sem pártja semmiféle harcra eredményesen nem vállalkozhatik. Mi is lenne az a harc? Ujra jönne Tisza István, — újra fölfogadnának darabontokat, vagy Ertsey példájára: kihívnák a folyosóra az ellenzéki képviselőket és ott azután kezdődne a revolversata?

Nem hisz már senki eféle badarságban. A mint Berzeviczy nem volt kapható becstelen dolgok elkötésére, nem képes arra — az ellenzék teljes meggyőződése szerint — Náray sem.

Az erőszak és harc terén tehát nem kínálkozik babér. Eltekintve attól, hogy az ellenzék mint egy ember állna sikra minden, esetleg újabb megkísérlendő Tisza-féle merénylet ellen. De ilyenre már a legvállalkozóbb szellemű munkások sem mernek gondolni.

Maradna tehát még két ut hátra. Az egyik a házszabály-mesterkedések. Ezekre tényleg gondol most Khuen. Apró kis fogások, nehézségek csinálása. Házszabály-elcsavarintások, magyarágatások. De ezek az ellenzék harci kedvét csak fokozni fogják.

Megprókoznának újból az «elszigetelési» tervekkel.

Bécsből olyan értesítések érkeznek, hogy Khuen és Aeherenthal közreműködésében abban, hogy Tisza és Andrássy együttesen tegyenek kísérletet valami kibontakozásra, aminek a jel-szava az lenne, hogy a küzdő politikusokat el kell szigetelni.

A kalandos hírek szerint szeretnék megnyerni céljaikra Apponyit és Kossuth-ot is. — Természetes, komoly politikai körökben nem adnak hitelt ilyen kalandos híreknek. A küzdő függetlenségi politikusok sorait nem fog sikerülni megbontani semmivel, sem pedig a küzdelem abbahagyására nem lehet közülök senkit sem bírni.

A véderőjavaslatokban a megfelelő engedelmények és az általános választói jog megalkotása: ez a kettő az elengedhetetlen feltétel, amivel a harcok eszűntetni lehet.

A kamara székháza.

Debrecen új palotája

A kereskedelmi és iparkamara székházépítő bizottsága tegnap tartott ülésén megtette azokat a kiegészítő rendelkezéseket, melyek egyes ipari munkákra még függőben voltak. Ezzel minden munka a maga mesterének kezébe került s oly módon biztosított, hogy semmi akadály nem foroghat fenn a palota bérletének és üzlet-helyiségeinek augusztus 1-én leendő használatba vételére nézve.

Az asztalos munkák Harsányi István műhelyében már jórészt készen állnak, a lakatos munkák Losonczy János mesternél szintén munkában vannak, a kőfaragó munkák most érkeznek, a központi fűtés, víz- és gázvezeték, valamint a liftek munkáit pedig az ülésen adta ki a bizottság. A központi fűtés többféle válfaja közül a legelőkelőbbet és legdrágábbat választotta ki a bizottság, a vízzel való fűtést, mert ez a legelőnyösebb és legköltségesebb a maga nyugodt, tartós melegével.

Minden szoba külön lezárható és temperáló, a hálószobák és fürdők külön melegítéssel is biztosítottak. Ezenkívül egy külön melegvízberendezés kapcsolatik a főhálószobához, a mely télen-nyáron állandó melegvízcappát látja el a fürdőt, mosdókat és fagyanceból beállított konyhai mosogatókat. Ezeket a munkákat a bizottság a Törzs és Ormai vállalkozó cégnek adta ki. A ház villanyvilágításra lesz berendezve, de szükségcsapok és házivezetékek létesítettnek gázra is. A konyhákba takaréktűzhelyeket (esetleg gáz-tűzhelyeket) a kamara ad s minde-nyűvé gáz-resót.

A liftekre nézve ugy határozott a bizottság, hogy legyen mind a két lépcsőházban külön vilamos üzemű lift, mely össze lesz kapcsolva teherfelvonóval. Ezeket a munkákat Mertens János budapesti liftgyáros cégnek adta ki a kamara. Nehogy pedig a központi fűtésekkel, lifte-kezelésekkel s egyéb műszaki tudást igénylő dolgokkal felemelkedés legyen, egy állandóan alkalmazott géplakatos fogja az egyik házmesterséget vinni.

A bizottság meleg elismerését fejezte ki Spiegel Frigyes tervező műépítésznek kimerítő és szakszerű előterjesztéséért s az építő-vállalkozó Fejér és Ritter cégnek a hatalmas épület felő alá juttatásáért, ami mestermunka volt. Végül tudomásul vette a bizottság Szávay titkár azon jelentését, hogy eddig 13 lakást és 3 üzlethelyiséget adott bérbe s a többiekre az érdeklődések és alkudozások folyamatban vannak.

Valami az orvosokról — a közönségnek

A «tiszteletdíj» és «munkadíj»

Rögös pálya az orvosi foglalkozás. Kevés ember szerzett még vele számottevő vagyont. Hogy mi ennek az oka, azt nem is oly nehéz kitalálni.

Semmi arány bármely más foglalkozás munkája s jövedelmezősége és az orvosi között. A kereskedő is, az ügyvéd is, ha szaporodik munkája, kap segítőársakat bármennyit, ő maga vállalatának feje marad, mert a publikum bizalma nem vihető át a segédre — a helyettesre.

Ismerünk sok orvost és tanárt, aki zavarba jön, ha a beteg a honoráriusról beszél, vagy kérdezősködik, pedig ezek közül nem egy — de ezt nem vallani be soha egyik sem — már latolgatja a honorárium nagyságát, mikor a beteghez megy. De hát a honoráriumról van szó, mely a honorból, a tisztelből származik és erről nem illik beszélni, jóllehet a közönség egy nagy része is állandó zavarban van, hogy mily összeggel honorálja az orvosát. —

Férfi és női ruhát

kiváló
szépen
tisztít

Wacha Róbert vegytisztító-gyára

Főüzlet Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.
Telefon 839. Telefon 840.

Mennyivel jobb és észszerűbb volna, ha nem honorálnák, hanem díjaznák.

Mennyivel inkább sóhajtának most az orvosok, mikor a minden vonalon érezhető drágaság őket is sújtja, mikor a pénztáruk, és egy-letek, különböző rendelő-intézetek amugy is föl-emésztették a szegény magánpraxist, mikor a fizetésképes család egyetlenegy pleureuse-ös kapért többet ad, mint amennyi házi orvosa egész évi munkájának a díja. De nemcsak sóhajtának, hanem mozognak is a jórandóságuk, önfeláldozó munkájuk méltányosabb díjazása érdekében.

A kényszerűség fájó hatalma öntudatra ébreszti a szenvedő emberiség napszámosait, mert élni akarnak, mert élniük kell.

Fizettesse meg munkáját az orvos, de nyújtson is becsületes munkát. Öntudatosan juttassa érvényre jogait szenvedő embertársaival szemben, de ne kereskedjen érdekeinek javítása céljából semmiféle módon és alakban, akkor megérteni a nagyközönség is, hogy milyen csunya ráfogás és rágalom az, hogy orvosok gyógyszereszekkel, műszereszekkel, specialistákkal, felhajtókkal üzleti kötetésben volnának. Minden pályán burjánzanak annak kinövésai, így az orvosi pályán is, de a «minima pars pro toto» elvét itt sem szabad elfogadnunk. A magyar orvosi kar ez idő szerint a helyzet magaslatán áll és fölveszi a versenyt a világ bármely államának orvosi karával.

Ez idő szerint sokkal több a hálátlan páciens, mint a tulkövetelő és sarlatán orvos. — Mikor tehát a megélhetés nehézségeit könnyebbé óhajtja tenni, csak természetes és régi jogainak érvényt szerezni, csak a közönség javára billent merleg serpenyőjét akarja az egyenesbe visszabilenteti, ami csak igazságos és megiszivlelendő törekvés.

A magyar testőrség végnapjai.

Feloszlatják a gárdát

Megbízható forrásból az a hír érkezik, — hogy a király magyar testőrségét fel akarják oszlatni. A tervről pcedig fogalmuk se volt a magyar politikai köröknek, noha már régóta suttogtak róla, egyes bécsi cirkulusokban, amelyeknek összeköttetése van az udvarral.

A magyarság legszebb történelmi katonai és irodalmi emlékei közé is tartoznak azok, amelyek a pusztuló gárdához fűződnek. Százötven év alatt sok tagja tűnt ki a háboruban és békeben egyaránt; félelmetes kardu hős dalák és finompennájú írók váltak ki a csapatukból. Pártatlan tudósok is elismerték erről a testületről, hogy a magyar irodalomnak és kultúrájának hatalmas lendületet adott; Magyarország történelmi és állami fejlődésének «kutforrását szolgáltatta».

A magyar királyi testőrséget tudvalevőleg Mária Terézia létesítette 1760-ban Pálffy Miklós gróf kancellár előterjesztése alapján. A vármegyék proponálták a rátermett fiatal nemeseket és a testőrség szükségleteire évenként százezer forintot ajánlottak meg. Nagy érdem és dicsőség, kiváltságos pozíció volt aztán mindig a gárdistáé.

Később polgári származású tiszték is csinalhattak testőrkariert. A többi közt nagy-rangu gárdistává lehetett a zsidó származású Nyíri Sándor.

A magyar gárda palotája, amely a Hofstallstrasse 7. szám alatt van, az oszták fővárosnak egyik legszebb és legérdekesebb háza. Maguk a bécsiek is valósággal büszkék a nemes ornamentikájú épületre.

Most aztán feloszlik a híres gárda. Ismét szürkébb lett a világ egy szép, színes testülettel: a magyar gárdával. Hej, de sokat is tudnánk mesélni a magyar gárdisták bécsi dolgairól.

Hajduvármegye népsége.

Az népszámlálás adatai.

A Debrecenben megjelenő kalendáriumok idei évfolyamuk címtári részében közölték ugyan Hajdu vármegye városainak és községeinek népességét részint a lapokban megjelent, részint a vármegyházától kapott adatok alapján. Mint-hogy azonban a tizezer léleknél kevesebb népességét számláló megyebeli községeket illetőleg ezek az adatok általában véve nem egyeznek össze a magyar királyi központi statisztikai hivatalban feldolgozott 1910. évi népszámlálási lapokból megállapított végleges és valóságos eredménnyel, Debrecen város Muzéumának szíveségéből, amely hiteles adatait közvetlenül a statisztikai hivatal igazgatójától kapta néhány nappal ezelőtt — abban a helyzetben vagyunk, hogy Hajdu vármegyének 1910. december 31-én összeírt népességét a valóságnak megfelelőleg közölhetjük; amint alább következik:

I. Hajduböszörményi járás:

1. Alsójózsa	1056
2. Felsőjózsa	2147
3. Hajdudorog	10468
4. Hajduhadház	9821
5. Téglás	2433

Osszesen: 25925

II. Hajduszoboszlói járás:

1. Földes	5526
2. Hajduszovát	3646
3. Kaba	6806
4. Nádudvar	9423
5. Püspökladány	12585
6. Tetétlen	2259

Osszesen: 40245

III. Központi járás:

1. Balmazújváros	12472
2. Eggek	5174
3. Hajdusámson	5381
4. Mikepércs	2321
5. Tiszacséce	4714
6. Vámospércs	3869

Osszesen: 33931

IV. Rendezett tanácsu városok:

1. Hajduböszörmény	28159
2. Hajdunánás	16781
3. Hajduszoboszló	16093

Tehát Hajdu vármegye népessége összesen: 161134

míg a kalendáriumok címtárai a vármegyházán mindjárt a népszámlálás után sietve összeállított kimutatás szerint négyezer lélekkel nagyobb népességet vagyis 165352 lelket tüntetnek ki. — Debrecen város népessége a már publikált 92 ezer 729 fövel összeegyezték, valamint a rendezett tanácsu városok népességéről közölt kalendáriumi adatok is helyesek.

ÚJ ÜGYVÉDI IRODA.

Van szerencsém a t. jogkereső közönség tudomására hozni, hogy

Ügyvédi irodámat

Batthyány-u. 3. sz. alatt

megnyitottam.

Tisztelettel:

Dr. Kováts Jenő

ügyvéd.

Gazdát cserélt kertek.

A Csokonai- és Emlékkert a város kezében.

Egy régen huzódó kérdés nyert tegnap meg oloást: a Csokonai-kör átadta a Csokonai- és Emlék-kertet Debreczen városának.

A Csokonai-kör 21 évig tartotta fenn és gondozta a két kert a bennük levő emlékművekkel együtt azon két rendbeli alap jövedelméből, amelyet az 1890-ben felosztott emlékkert-társulattól vett át a Csokonai-kör 18,521.68 korona összegben. A két kert időközben több változáson ment keresztül: Az emlékkertből kivittek a honvéd-emléket, a kőoroszlánt a honvédtetőbe, a helyébe állított szabadság-szobrot pedig félretették és Bocskay szobrával cserélték föl; ugyancsak az emlékkertben létesült időközben a gályarabok oszlopa.

Még nagyobb változáson ment át a Csokonai-kert, amelyet 1910 nyarán kettévágott a villamos vasut és amelynek következtében el is vesztette egyelőre kert-jellegét.

A Csokonai-kör a kertekkel együtt a pénz-alapokat, az ugynevezett emlékkerti és Csokonai-szobori alapot is átadta a városnak, négy pedig csonkítatlanul, habár az évi fenntartáson kívül egyszer-másszor nagyobb összegeket fordított az utak feltöltésére, a Csokonai-szobor tisztogatására és főképp a Csokonai-szobornak díszes, erős vasráccsal való bekerítésére. A város bizonyára nem fogja kimélni sem a gondot, sem a költséget a két kert rendezésétől; a mérnöki hivatal már ki is dolgozott egy tetszetős tervet a Csokonai-szobor környékének alacsony parkké való átalakítására. Amit a Csokonai-kör a maga szűkös erejével nem tehetett meg, azt Debreczen városa a maga hatalmas eszközeivel könnyen megvalósíthatja: gyönyörű tereket létesíthet az ódon Nagytemplom és a Kollégium, valamint az új ref. gimnázium és a még újabb egyetemi aula között.

Szintelen riportok.

A jó tanács.

A Hungária-kávéházban, ahol írók és művészek szokták elfogyasztani pikkolójukat, gondterhelten ábrázattal ült Gyulai Zsiga, a «jó fiu.» Kollégája egyideig nézi, aztán megszólítja:

— Te, mi bajod van, hogy úgy látogod az orrodát?

— Kutyaszorítóban vagyok.

— Miért?

— Meg kell nősilnöm, de nem tudom magam elhatározni. Van egy választottam, aki szegény, de ezt szeretem és van egy másik, aki gazdag, de ezt nem szeretem. Melyiket vegyem most el?

A kolléga hamar kész volt a jó tanácssal.

— Kövesd a szived sugallatát — felelte — és vedd el a szegényt; a gazdagnak pedig mutass be engem.

Irja föl!

A «Royal» főpincére kétségbeesetten konstátálta, hogy egy hosszú hajú bohém ifju minden áldott este pokoli pontossággal megjelenik egy fekete kávé és egy árva krajcárt se fizet. Mindig büszkén távozik és távozása előtt ugynevezett hanyag eleganciával odaszól fizetés helyett:

— Irja föl!

A főpincér bizalommal türte ezt két hétig, de amikor a barnafürtű ifju semmi hajlandóságot sem mutatott a fizetésre, hát elhatározta, hogy kérdőre vonja.

Az ifju másnap is megjelent a kávéházban, megitta a fekete kávéját és megint elakart menni e kiáltással:

— Irja föl!

Erre a főpincér diszkrétén félrehívta és azt mondta neki:

— Uram, én sokat forogtam iróemberek között és tudom, hogy a legtöbb író csak akkor tud írni, ha feketekávéét iszika. De azt igazán nem értem, hogy ha a feketét folyton ön issza, miért írjak mindig én?

Találós kérdés.

Egy szimpatikus fiatal író zsurra volt hivatalos. Pompásan elmulatott a szép és bájos

urleányokkal, akik egész kört ültek körülte. A vendéglátó házigazda gyönyörű szép leánya pajkoskodva szolt oda hozzá:

— No én mondom most magának valamit és akárhogy fog erőlködni, nem találja ki.

— Szeretném látni, mi lehet az?

— Hát hallgasson ide. Egy folyón átvezető hid egyik oldalán áll egy számár, aminek feltétlenül át kell menni a túlsó partra. Igen ám, de mindkét oldala mellett egy szuronyos csendőr áll őrt, akik — hacsak bárhogy is megmozdul a szegény számár, azonnal leszurják. Már most hogyan menjen át az a szegény számár a hidon? Mert feltétlenül át kell menni! Na ezt mondja meg!

Az író okáig törte a fejét, de sehogy se tudott semmi megoldást találni.

— Hát ezt igazán nem tudom kitalálni!

— Na lássa! — szolt a bájos kis leány mosolyogva. — Ha egy ilyen zseniális ember nem tudja megoldani, hát akkor — egy szegény számár hogy találja ki?...

A gyümölcsáros asszony balesete.

Megcsuszott a járdán.

Alig esett le az első hó s alig lepte be szép fehér leplevel a várost, már is bajt okoz — Ugyans a hitelen beállt hideg meggyasztotta a lehullott hóföveget, ugyanarra, hogy a járdá veszedelmessé vált a járó-kelőkre. Már is megjelentek a balesetek sorozata.

Az első áldozat özv. Kovács Józsefné debreczeni születésű, 64 éves mosónő és gyümölcsáros asszony lett.

A szegény özvegy asszony Simonffy-utca 18. szám alatt levő lakásáról ma délelőtt a piacra akart vinni egy zsák narancsot és citromot. Mikor a Csapó-utca elején egy gyógyszertár előtt elhaladt, a sikos járdán megcsuszott és pedig olyan szerencsétlenül, hogy fejét a gyalogjárda szélébe vágta.

Eszméletlenül terült el s arcát teljesen összeszevezta. Az előhívott mentők beszéltették a kórházba, ahol délután 6 órakor dr. Balla Bertalan hallgatta ki.

— Hány éves? — kérdezte tőle dr. Balla Bertalan.

— Nem merek hazugságot mondani, mert az igazságot csak az irodában tudják majd megmondani!... Menjen fel a tekintetes ur oda, majd megtudja! — szolt a szegény öreg asszony s visszafeküdt a párnára...

SZÍNHÁZ.

Ma csütörtökön este B) hértelenben:

ARTATLAN ZSUZSI.

Artatlan Zsuzsi. Ma este kerül színre 14-szer a népszerű és kedvelt Artatlan Zsuzsi operett. A pompás operettben a címszerepet ez alkalommal Borbély Lili játssza. A többi szerepek a régi kezekben maradtak. A kiváló darab ezidáig minden előadásán telt házat vonzott s így valószínű, hogy ez alkalommal is nagyszámú közönség fog gyönyörködni az Artatlan Zsuzsi bájos muzsikáján és ötletes szövegén.

Kis gróf. Holnap este a Kis gróf operett kerül színre. A pompás operett rohamosan halad a jubileus előadás felé.

Az embertragédiája. Szombaton délután mérsékelt helyárral 3 órai kezdettel «Az embertragédiája» kerül színre. Jegyeket ez előadásra a színházi pénztár előre árusít.

Az «Ördög». Molnár Ferenc világhírű vígjátékából szorgalmasan próbál a társulat vígjátéki személyzete, hogy a szombaton este színpadra kerülő kiváló darab pompás és jól összehangolt előadásban kerüljön reprizre. A kiváló művet Zilahy igazgató rendezi, ki a címszerepet játssza.

Aranyember. Jókai világhírű regénye után új színmű az «Aranyember» vasárnap este ke-

rül színre. Az érdekes műből Kassay Károly rendező vezetésével nagy gonddal próbál a társulat. Virányi Sándor, Vajda Ilonka, Papp Erika, Szilágyi Ernő, Bérczy, Kassay, Déry Ligeti és Békés játszanak nagyobb szerepeket.

Madarász. Vasárnap délután mérsékelt helyárral 3 órai kezdettel a «Madarász» operett kerül színre elsőrendű szerepkiosztásban.

A munka jutalma

Iparos munkások kitüntetése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamarához most érkeztek le a kereskedelemügyi minisztertől a debreczeni kamarai kerület hosszú idő óta szorgalmasan foglalkozó iparos munkásai számára szánt kitüntető állami jutalmak, amelyeket a kamara juttat a kitüntető munkásokhoz.

Következők kaptak 100—100 koronás állami jutalmat és díszoklevelet a miniszter aláírásával:

Papp János malommunkás (Debrecen) István-gőzmalomnál. Csató József cipész segéd (Szatmár) Purjesz Sámuelnél. Verbovszky Károly vasgyári munkás (Frigyeshalva) Prichradny Öcönél. Rosenthal Manó anyagkezelő munkás (Szolnok) Bede Antal építőmesternél. Mile József szabósegéd (Karcag) Ray Rudolfnál.

Egyidejűleg a kamara is saját pénztárából 6 kitüntető jutalmat adott ki, egyenként 50—50 koronát, a következőknek:

Suhajda Demeier vasgyári munkás (Dolha), Dolha-Rókamezei vasgyár r. t.-nál, Feldmann Abraham gőzmalomnál alkalmazott (Nagykároly), az Első Műgőzmalomnál. Ruznyák Károly esztergályos (Nagybocskó) Klotild vegyipargyár r. t.-nál. Trón Ferenc csizmadia segéd (Nyíregyháza) Hólk Sámuelnél. Fuchs János bádogos munkás (Debrecen) Első érckoporsógyárnál. Nagy Sándor lakatos segéd (Szatmár) Szentiványi Károlynál.

UJDONSÁGOK

A BANKFIUK.

A hagyományos jelzőknek igen nagy a szuggesztív hatalmuk — például a bankhivatalnokok többnyire csakugyan elegánsan szeretnek öltözködni. Mindenki tudja, hogy évről-évre mennyivel drágább lett az elegáns öltözködés, azonkívül pedig minden más is drágább lett, tehát tulajdonképpen kevesebb jutott volna az eleganciára. Mindegyik a bankhivatalnokokat az idők eleje óta «elegáns bankfiuk»-nak hitták a banál sziszólások hívei, a banktisztviselők tehát rendületlenül viselték azt az öntudatlan, súlyos kényszerűséget, hogy ők elegánsak. Ez a kényszerűség nagyon súlyos volt és igen mély következményei voltak a bankhivatalnokok egész életére. Az elegáns ruhája ember elegánsan viselkedik, az elegáns viselkedésű ember elegáns helyekre jár, elegáns dolgokat vesz, elegánsan cselekszik, elegáns társaságokkal közlekedik, — egyszóval adósságokat csinál.

A bankhivatalnokság elegáns foglalkozás volt, az elegáns foglalkozások minden zsarnoki nyomorúságával. Még a többi magántisztviselőkre is jutott valami a «pénzügyi tisztviselő» regyogásából... A hus, a tej, a nyakkendő pedig drágult, drágult, drágult, az állásokat mindig többen keresték, a munka ára szép csöndesen ment lefelé. És a mélységben megjelent egy új üző, a proletárok elkiáltották és amint mindig hangosabban szolt, csak mászott, mászott fölfelé a társadalmi latorján, a hatalma nőtt, az uriemberiségnek a hagyományos rangja mindig nevésebb lett az új szó hatalmának színe előtt: «Szervezkedjünk!»

Az ehezök kiméletlen szervezkedése, a so-

ciálista technika sehoh se csinált olyan gyors karriert, mint Magyarországon.

Most a bankhivatalnokokon a sor. Most szervezkednek egész komoly harcra, minden elegancia nélkül, komolyan. Az egyesületük kézdí nem ismerni a tréfát; fizetésemelésért és függetlenségért való harcba állnak minden alázatosság, szalonkabát és elegáns forma nélkül. A többi magántisztviselők se akarnak tovább elegáns urak lenni, mikor az elegáns uraság csak lenyelt nyomorúságot és megaláztatást jelent. A proletárok harci kiáltása és taktikája már elérte őket is. Nincsen többé semmi nagy frázis-érdek. Bankok és más pénzvállalatok zsarnoksága ellen a tisztviselők se harcolhatnak elegánsabb tempóval, mint amilyennel más zsarnokságok ellen harcolnak más elnyomottak. Szervezkedés, követelés, cselekvés: sztrájk a programjuk és nincs, aki követ dobna rájuk. Nemcsak ők, hanem az egész magyar közvélemény meghódolt már az új technikának, az új harcok művészetének. Néhány esztendei nyomorúság megérlett bennünket, hogy megértsük a kemény igazságokat. Az elegáns ur jelszókat legyőzte a proletár-jelszó. Kisült, hogy jobban illett hozzánk.

— **A király állapota.** Az uralkodó ismét teljesen jól érzi magát. A hűlési szimptomák teljesen megszűntek és a király sem nem köhög, sem náthája nincs. A köhögési inger is teljesen megszűnt. A felség hangulata, erőbeli állapota, és étvágya is teljesen kifogástalan. Tegnap délelőtt őfelsége meghallgatta Bodliras báró főhadsegéd jelentését, ezután Auffenberg lovag hadügyminisztert hosszabb kihallgatáson és Forster báró osztrák vasutügyi minisztert külön kihallgatáson fogadta. Végül Skerlecz báró kabinetirodai miniszteri tanácsos előterjesztését hallgatta meg a király.

— **A Horovitz-féle könyvnyomda fejlődése.** A «Debrecen» derék és agilis kiadójának, Horovitz Zsigmondnak a könyvnyomdája a fejlődés legszebb útján halad. Nem reklám akar ez a pár sor lenni, amit most ide vetünk, hanem a komoly munkának az elismerése. Horovitz Zsigmond semmiféle áldozatot nem kimél, hogy lapunk a modern technika minél tökéletesebb eszközeivel állítsa elő. Rövid egy esztendő alatt a legmodernebbül szerelte fel nyomdáját, a kor szellemének megfelelően most az intézet nyomó gépét villamos erőre rendezte be. Ezzel az újítással is lépésben halad a Horovitz-féle könyvnyomda abban a sorban, mely a debreczeni hasonló iparvállalatok között új berendezésével, szedőgépeivel méltán megilleti. A nyomdavállalat üzenképessége a villamos motor felszerelésével óriásit haladt, ami bizonyára hasznára lesz kiterjedt üzletkörének. Nyomdánk elismerésre méltó fejlődését megemlíti a debreczeni kereskedelmi és iparkamara évkönyve is, amely a debreczeni nyomdaiparról szólva, a legnagyobb szakmabeli ipartelekkel együtt tesz említést a Horovitz-féle könyvnyomdáról.

— **Aki kedvtelésből gyilkol.** Pomáz község lakosságát egy rémes gyilkosság tartja izgalomban. Burics Illés koreszmájában a dalárdisták próbájára megjelent Miakits Miklós is, akit nyomon követett Gyurkin György ácslegény. Gyurkin e szavakkal fordult Miakitshoz:

— Haragszom rád és ezért nem is éred meg a holnapi napot.

— Miért akarsz engem bántani — kérdezte szelíden Miakits — hiszen én családos ember vagyok, te meg hozzám képest gyermekember! A következő pillanatban Gyurkin már kést rántott és felülről a fején keresztül úgy vágta kését Miakits fejébe, hogy a nyak ütőereit is átvágta. A szerencsétlen ember még áttámolygott bátyjához, ahol annak karjai között csakhamar meghalt, özvegyet és két lányt hagyva hátra. A gyilkost nyomban letartóztatták, de a vállató csendőröknek sem tudta okát adni, miért szurta le a szerencsétlen Miakitsot.

— **Az új török kormány.** Az új Said-kormány végleg megalakult. A hadügyminiszter, a tengerészeti és külügyi miniszter megtartják tárcáikat. Az új belügyminiszter valószínűleg Talad bey lesz, de ideiglenesen Nenduh igazságminiszter veszi át a belügyi tárcát. Közügyminiszter a katolikus örmény Sisatian volt földművelésügyi miniszter lett. A görögök csoportjának megnyerésére az ifjú-törökök megígérték, hogy később Arisztid basának átengedik az igazságügyi tárcát és megígérték többi óhajainak teljesítését is, de a görögök ingadoznak, mert Arisztid basát nem tartják magukhoz tartozónak. A független ellenzékkel még főnyak a tárgyalások.

— **A biharkabai közgyám nem tud irni-olvasni.** A belényesi járáshoz tartozó Biharkaba község előjárósága december 6-án közgyámot választott Szelistján Mihály személyében. A választás ellen felebbezést adott be több biharkabai polgár, mert a felebbezés szerint az új közgyám 14 napot ült a nagyváradi ügyészség fogházában, azonkívül magyarul sem irni, sem olvasni nem tud és ezért a fontos állást nem viselheti. A felebbezés felett a biharmegyei közgyűlés fog dönteni.

— **Kézi ügyesítő tanfolyam tanítók részére.** A tanfolyam vezetősége elkéri mindazon tanítókat, tanítónőket, akik a tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy folyó hó 7-én d. e. 11 órakor a kereskedelmi iskola II. em. 40. sz. termében megjelenni sziveskedjenek.

— **A betegpénztár reformjairól.** Szegedről jelentik: A szegedi iparosok ma Ottovay Károly elnöklésével tartott ülésükön újabb foglaltak a betegsegélyező- és balesetbiztosító pénztárak jelenlegi rendszere ellen és elgondolták Körmendi Mátyás tekintélyes iparosnak azt a javaslatát, hogy megkeresik a város törvényhatósági bizottságát, mint politikai hatóságot, írjon át az ország valamennyi törvényhatóságához betegpénztári törvényeink megváltoztatása iránt. A gyűlésen szűkebbkörű bizottságot küldöttek ki, amelynek feladata a kereskedelmi miniszterhez intézendő memorandum kidolgozása lesz. A memorandumban kérni fogják a minisztert a mai állapotok megváltoztatására. Elhatározták végül, hogy a mozgalomhoz való csatlakozásra felkérk az ország valamennyi ipartestületét.

— **A nagy rendező.** Aradról távratozták: Az utóbbi időben Aradon nagyon gyakoriak voltak a betörések és lakásfosztogatások. A rendőrség kinyomozta a tettest, aki Szilveszter éjjelen az iparos segédek szilveszteri mulatságán Leko Ferencz fényező-segéd személyében éppen akkor tartóztatott le, amikor a négyes rendezésével volt elfoglalva. A négyesrendező a betörések egy részét beismerte, csupán a bolti betörések elkövetését tagadja.

— **Veszedelemes egerek.** Artatlan kis egercskék Makón, mint onnan jelentik, az éjjel nagy veszedelmet okoztak. A város egyik nagy fűszerüzletében, mely Havas Miksa tulajdona, a rakárban egy láda gyujtót kirágtak. A rágás következtében a gyujtó meggyuladt és a boltban az áruk tüzet fogtak. Mire észrevették a tüzet, már aze gész bolthelyiség lángokban állott.

— **Változás Ellis-Islandon.** Nagy fejtűnést kelt Newyork-állam kormányzójának a múlt évről szóló jelentése, melyben azt követeli, hogy az Ellis-Islandon működő bevándorlási bizottság egészségügyi bizottság, dr. Dotyt azonnal bocsássák el állásából. Dr. Doty igen fontos hatáskört tölt be, mert legnagyobb részben tőle függ, hogy a bevándorlók közül kiket bocsátanak be Amerikába és kiket utasítanak vissza. Valószínűnek tartják, hogy a kormánybiztos támadása után Dotyt elhelyezik állásából. Hogy mi az oka e támadásnak, még nem tudni. Egyesek szerint az egészségügyi bizottság tulszigoruan járt el a bevándorló európaiakkal, míg mások szerint éppen az ellene a kifogás, hogy könnyen megveszlegethető volt és a bevándorlási törvények ellenére is sok bevándorlót engedett be Amerikába.

— **Latham Afrikában.** Párisból jelentik: Az ismert aviatikus, Latham, a gyarmattügyi miniszter megbízásából Bordeauxban hajóra szállott, hogy Vadaiba utazzék. Latham egy monoplánt visz magával, hogy Afrikában tanulmányozza az aeroplán használhatóságának ügyét.

— **Jó az új esztendő!** Mintha még mindig Silveszter éjszakája lenne, olyan elevenesség látható estlénként a Hajnal-Mulatóban, ahol ezidőszerint Mr. Alexander, a telepatikus, phenomen szcérokozta a csodával határos mutatványával a közönséget. Ott vannak még: Várdai Ferike, Mezei Panni, akik már megjelenésükkel is meghódították a közönséget. A többi hölgyek: Sipos Jolán, Szép Rózsi, Zsámbéki, Rozsnyói, Mezei Ilona, Margitai Margit, Zobelné mind megannyi oszlopos tagjai a társulatnak. Vajdafi Jóska, az ügyes paraszt-komikus, valamint Vass Feri, a kedvelt komikus új műsorral lépnek fel. De nem feledkezhetünk meg Farkas Párról sem, akit csipős nyelve dacára is mindenkor szeretettel fogad a közönség.

— **Az asszonyok rágalmazója.** Pakots József, aki az utóbbi időben nagy lépésekkel haladt a siker útján, újabb novella kötetet adott közre «Az asszonyok rágalmazója» címmel. A könyvbe foglalt huszonnyolc kisebb-nagyobb elbeszélés erősebben domborítja ki Pakots irói egyéniségét arról győzően meg olvassát, hogy a szerző minden tekintetben haladást mutat. Irónk sok kiváló tulajdonsággal rendelkezik, amelyek között említhetjük mesészővését. Minden kis történetének megvan a maga egy-egy bájos érdekes és fordulatos meséje, amellyel kétségtelenül leköti az érdeklődést. Nagy előnye, hogy ötletei vannak, amellyekkel nemcsak színporkázólag lép föl, de amellyekkel olgkor irángítja is novelláinak meséit, kedves meglepésére az olvasóknak. Azok az urak és hölgyek, akik elbeszéléseiben szerepelnek, rendszerint jól megrajzoltak és érdekesek. Ami pedig az író elbeszélő hangját illeti, az teljesen kiugrása a. E. Folyékonyan, könnyen, szellemesen beszél és bizonyos eleganciával jellemzi, bizonyosságul annak, hogy a megfogalmazásnak éppen nem a váta. Olyan a stílus, mint amilyen az elemben azok a jókora jómódú, kellemes és izékes urak, akikkel a találkozás mindig kedves ránk és akikre még hosszabb ideig visszamélekezünk. Az a huszonnyolc novella, amely a kötetben helyet kap, majdnem mind a szerelem jegyében született, annak a szerelemnek a jegyében, amely nem megy át tragédiába, de a szerelem derűje és csendes lángja van. Pakots, akiről azt is meg lehetne állapítani, hogy a nők irója, jól ismeri a szerelemet és festésben idealizálni is tudja, meg találva azt a hangot, amely a nők előtt általában kedves. Hát mit látszik, ez az erős talentumú író egyike a jobbainak és azoknak, akik utjukban még pedig fölfelé haladnak. A kik évről-évre jobb dolgokat produkálnak, hogy írói hírneüket egyszer mindenkorra megállapítsuk. A kötet színes címlappal igen csinos, — mondhatni művészi kiállításban jelent meg, dicsérve a Légrady Testvérek műintézetét. — A könyv, amelynek ára négy korona, minden nagyobb könyvkereskedés útján is megrendelhető.

— **A hirdetésről.** A modern kereskedelem kerekének hajtőereje a hirdetés. Az az ember, aki a legtöbbet tudja alkotni a legkevesebb energia fogyasztással, boldogul a leggyorsabban. A hirdetés mindenütt emelte a forgalmat, ahol azt okosan, kellő ítélőveltséggel alkalmazták, s bebizonyult, hogy a hirdetés feltétlenül szükséges a modern üzlethez, hogy a hirdetés az az erő, melyre a megváltozott ipari és kereskedelmi viszonyoknál fogva szükség van. A jó hirdetés nem egyéb, mint írott argumentum, s nevelési eszköz s a modern kereskedelem leghatásosabb elárúsító eszköze a hirdetés — az írott szó.

— **Eltévedt gyermek.** Ma délután a Csapó utcán egy kis, 7 év körüli gyermek sirdogálása keltette fel a közfigyelmet. Eltévedt szegény feje és nem tudott hazamenni. Bevitték a rendőrségre, ahol őrizet alá vették, míg nem jelentkeznek a hozzátartozói. Este 9 óra körül aztán beállított a rendőrségre egy alacsony paraszt ember, aki előadta, hogy ő Arva István napszámos, a Vida-telepen, a Csígekert-utca 41. szám alatt lakik. A szeptegő kis fiuban ráismert saját fiára, akit azután szépen haza is vitt.

— **Vasuti darabáru rendeltetési helye.** Sok baj származik abból, hogy a vasuti küldeményen mellőztetett a rendeltetési hely megjelölése. Hasonló kellemetlenség elkerülése végett, 1912. évi január 1-től kezdve a vasuti darabáru küldeményen a rendeltetési állomás alkalmas módon megjelölendő, még pedig vagy bárca ragasztása, vagy pedig spárgával, vagy dróttal jól megerősített kartonlap által.

— **Adomány a rendőrlegénységnek.** Ifju Weichinger Károly, a Hungária kávéház tulajdonosa, aki jószívűségéről és nemes gondolkodásáról ismeretes, mert jótékonyágának nem egyszer adta tanujelét, ma Rostás István főkapitánynak 400 koronát adott át, hogy ezen összegből készítsék a rendőrlegénység között. A nemes tett önmagát dicséri s a példa követésre méltó. A rendőrség ez uton is köszönetét fejezi ki a jótékony adakozónak.

— **Baleset munkaközben.** Ma délelőtt súlyos baleset érte Körtvélyesi Erzsi 17 éves nyomdászleányt. A leány egy helybeli nyomdában dolgozott s papírszállításnál foglalatkodott Munkaközben Kvörtvélyesi Erzsébet megcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők eszméletlen állapotban vitték a lakására.

— **Új tartalékos hadnagyok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a következő zászlósokat nevezte ki hadnagyokká a tartalékban: Handloest Miklóst, Majoros Józsefet és Gihale Friggyest a 61. sz. gyalogezredhez; Dénes Lajost, Nagy Jánost és Resch Ferenczet pedig a debreczeni 39. gyalogezredhez.

— **Bajban vannak az egyekiek.** Egyek súlyos válságok előtt áll, mert az ingatlanai, melyekre kölcsönöket vett fel különböző beruházásokra, úgy megvannak terhelve, hogy a pénzüntézetek több kölcsönt nem hajlandók folyósítani. Egyek pedig számos bankhoz fordult, hogy pénzt vegyen fel községébe, iskola, tanítói és jegyzői lak építésére, de mindenfelől visszautasítást kapott, mert a megterhelt ingatlanra többet adni nem hajlandók. Mint értesülünk, a község a kormányhoz fordul segítségért, hogy válságos helyzetén javithasson. Ez a derék magyar község megérdemelné, hogy istápolják.

— **A Wiener Tonkünstler-Orchester hangversenye.** Nagy zenei esemény zajlott le ma este Debreczenben. A Wiener Tonkünstler-Orchester filharmonikus társaság adott hangversenyt a Bika-szálloda nagytermében. Azt talán felesleges is megemlítenünk, hogy Debreczen intelligens és zenérő közönsége zsufolásig megtöltötte a nagytermet. És elmondhatjuk, hogy akik valami nagyot vártak a német filharmonikusoktól, azok nem csalódtak. Csodálatos művészeti munka az, amit a németek végeztek. Bámulattal és csodálattal adóztatunk Nebraud Oskárnak, ennek az európai hírnevű dirigens-zeneinek, aki feltétlen ur volt a hangversenyteremben. A németeknek különösen az összevágó, stílusos technikájuk (tehát még mindig a külsőségek!) ragadtatják tapsviharra a debreczeni közönséget. Befejezésül csak megismételhetjük azt, hogy a Wiener Tonkünstler-Orchester szereplése talán a legnagyobb zenei esemény volt és lesz is az idei évadnak.

— **A szociálisták a király ellen.** A brüsszeli városi képviselőtestület a községi választások lezajlása után tegnap alakult meg és a községi képviselők tegnap letették a hűség esküt a királynak és az alkotmányra. A szociálista városi képviselők sem vonták ki magukat a fogadalom alól, de az eskü után a szociálistápart vezére azt kívánta a polgármestertől, hogy vegye föl az alakuló ülés jegyzőkönyvébe a szociálista elvtársak egy nyilatkozatát, amely szerint elveik fentartásával tették le a fogadalmat. A polgármester megtagadta a kérést, mire a szociálista községi képviselők a köztársaságot elítelve — kivonultak a városháza ülésteremből.

— **Az öngyilkos szobaleány.** Vánca Gizella 18 éves szobaleány, ki a minap Ermi-hályfalván öngyilkossági szándékból sóssavat ivott, ma este a kórházban meghalt.

Tíz véres verekedés. Szolnokról jelentik: Szolnokon karácsony és újév között nem kevesebb mint tíz véres verekedés volt, és többek között két 10 éven aluli gyermek késeléséről is szól a rendőri krónika. A Kovács László-féle korcsnában Potárek Ferencz börtönviselt ember garázdaalkodni kezdett s a korcsmáros kihelyezte az utcára. Potárek az utcán folytatta a verekedést és cimborájának, Udvari Jánosnak, aki a korcsmáros pártját fogta, kést dőfött a testébe. Udvari önvédelemből iálott Potárekre és súlyos sebet ejtett rajta. Egyiket a rabkórházba, másikat az ügyészség fogházába szállították. Jellemző, hogy a szolnoki legényeket, ha mulatságba mennek, a bálterem ajtajában hatóságilag megmotozzák, nincs-e kés náluk. Ez alól a vizsgálat alól csak a legkritikább esetben szabadulnak meg a lányok is, mert a tapasztalat mutatja, hogy a gyengébb nem is legtöbbszörre bicskával felelgykerkezve jár mulatni.

Munkások tragédiája. A nagyváradi színház mellett levő bodega egyik szeparéjában ma reggel két holttestet találtak. A szeparét most alaktják át és két munkás, Banya Sándor és Gábor János, akiknek nem volt lakásuk, éjszaka ott feküdtek le. Befűtötték kokszszal a kályhát és a kiömlő széngáz megölte őket.

Gyilkos mostohaapa. Székesfehérvárról jelentik: Kedden este a mentőket hívták a külvárosba Vitáris Sándor sertéskereskedő házába, ahol az orvosok több késszurás okozta sebből vérezve s haldokolva találták Szenté Jenőt, Vitáris husz éves mostoha fiát. Szentét a mostoha apja szurkálta össze, mert a fiu: édes anyja védelmére kelt, mikor a brutális mostoha az asszonyt Szilveszter estélyén megverte. A fiatal ember az újévi ünnepekre látogatta meg szüleit. Mostohaapja konyhakéssel szurkálta meg a fiut és elmenekült. Érdekes, hogy Vitárisné tegnap estig nem jelentette a gyilkosságot a rendőrségen, hanem otthon ápolta időnként eszméletre térő fiát. Csak akkor értesítette a rendőrséget, mikor a fiu már haldoklott. A mentők később érkeztek, Szenté Jenő szállítás közben meghalt. A gyilkos mostohaapját országszerte körözik.

Botrány a kabaré-előadásán. Szatmárról írja tudósítónk: A színtársulat kabaré-előadást rendezett egy helybeli vendéglő disztermében. Az est során Heltai Hugó komikus «A házaló» című kuplét adta elő, énekét azonban hangos zavargás szakította félbe. Az egyik asztalnál négy román fiatalember ült: dr. Darabont István ügyvéd, dr. Szilvássy Gusztáv, dr. Papp Mihály és Sztán Miklós ügyvédjelöltek, akik a kuplé zenéjében a román himnusz travesztiját ismerték fel és hangosan követelték, hogy a színiész hagyja abba az énekét. Heves Béla színiigazgató csitítani kezdte a fiatalembereket, akik azonban egyre hangosabban elégedetlenkedtek. Az ének végeztével Heltai Hugó kijelentette, hogy kupléjával nem kívánta a román nemzetet megsérteni. A fiatalemberek meglegedtek a magyarázattal és elhagyták a termet.

Szabad a csók!

Szilveszter éjjelén.

Hiába szeretné mindenki, hogy másképp legyen, legyen, közvetlen, kedélyes népszokások nálunk sem vertek még gyökeret.

A lámpa, a gáz, vagy egyéb világítás annak rendje-mód jászert elalszik az újév első pillanatában, a szokásos fölhívás is elhangzik, de csókok nem igen csattannak.

Miért?

Mikor a szokásos szabadságával élve, egy félig tréfás, félig tártett csókkal kijátszhatnók berendezéseink fősvény mostohaságát, hát

zavartan várjuk, hogy kigyulladjanak a lámpák.

Egy kicsit kevesen vagyunk, legalább látásból mindannyian ösmerjük egymást, sokszor legföltettebb tátkaink is a nyilvánosság boncasz-talán fekszenek és bizony, feszélyezve vagyunk egymás előtt...

Egy kávéházban esett meg, hogy egy ur megtagadott egy személyes jóismerősétől tíz korona kölcsönt. Ugyanakkor minden gondolkodás nélkül odaadta ezt az összeget egy teljesen idegen embernek. Barátja kérdő pillantásaira, egyszerűen így érvelt:

— Neked nem adok kölcsön, mert téged ismerlek. Ezt az urat nem ösmerem, nincs okom bizalmatlan lenni hozzá,

Valahogy így vagyunk a szilveszter-éji csók kal is: — ismerjük egymást, hát nem váltunk csókokat.

S bizonyára úgy van, hogy a berlini híres szilveszteri valpurgusnak, vagy más nagy városok újévet köszöntő féktelen tobzódásának, — nem az a kedély a forrása, ami nekünk nincs, nekik meg van, hanem egyszerűen az, hogy ők nem ismerik egymást.

Szilveszter éjjel százezres rajokban lépik el a «Lindent», a «Friedrichet», rendőri asszisztenciával ölkölnöknak Eros isten előszobájában — és holnap azt sem tudják, hogy ki nek az ajkát kereste az éjjel szomjasan az ajkuk.

Mindamellett igen sokan vannak, akik azt mondják, hogy maradjunk csak meg a mi csókmentes szokásunknál. És talán nem modern, hanem emberiség és tisztesség szempontjából annál követésreméltebb.

Egy nem mindennapi história.

A gazdag pincsi legendája.

Szilveszter éjszakáján egy vagyonos urinó halt meg a Ferenczvárosban. Különcködő, egyedül élő teremtés volt a beteges dáma és holttestét újév délelőttjén találták meg. Hideg mélen egy ökölnyi pincsi vonított, alig lehetett eltávolítani halott urnójéről. Az asszony életéről, különcködő szokásairól, halálának különös körülményeiről mindenféle mende-mondák terjedtek el, melyek közül a legfantasztikusabb az volt, hogy a hűséges kis pincsi 25.000 koronát hagyományozott végrendeletileg Szabó Béláné Czabányi Bertának.

Ezek a mende-mondák lassan megdőltek, az asszony nem önmérgezés áldozata, hanem szervi szivbaja ölte meg, — e miatt vált el hat esztendő előtt az urától — sőt, úgy látszik, a kis pincsi öröksége is csak mese.

Berta néni halálhírére öszefutott a rokon-óság, eljött Czabányi Gyula, az elhunyt bátyja, eljött Egresy Galambos Gábor, akik Lakatosékkal együtt voltak a hagyatéki vizsgálatnál. Az előjáróság embere és a rokonok felkutatták a lakást és vagy nyolcvanezer korona értékű takarékkönyvet fentartott betéttel, becses ékszereket és 260 korona készpénzt találtak. A pénzt és ékszert, mmit legközelebbi rokon, a fivér szeretete volna elvinni, de ez ellen tiltakoztak a többiek.

Végrendeletnek nyoma sem volt, s így a vagyoneért elszánt küzdelemre van kilátás a szerető rokonok között. A csinos kis Lakatos Bertus elmondta, hogy a kutyát nagy szeretettel gondozta a néni, libamájjal, csokoládéval tartotta, semmi jót nem sajnált tőle és jövőjéről úgy gondoskodott, hogy tízezer koronát kap az aki halála után magához veszi a Lilit, de csak a kamatait fogja élvezhetni, a tőke visszaszáll majd az örökösökre, mert különben hamar elténné láb alól.

— Hol van most a kutya?

— Egresyék vitték ki Rákosligetbe, ne hogy baja essék a drága jószágna.

A hivatalos hagyatéki leltározást a napokban tartja meg a IX. előjáróság, akkor talán előkerül valami végrendelet és szertefoszúik a gazdag pincsi legendája.

A vihar.

Örök eredetből fordította ROBERT OSZKAR.

33. Folytatás. — Csak türelem, lesz még nagyobb melegünk is! — felelt az athléta gondatlanul és belefurakodott a tömegbe.

Kontsajew mondani akart valamit, de a hangos zajban, a harsány beszédek és füttyök közepett a saját hangját sem hallotta. — Az athléta előre tört és széles vállával utat nyitott magának, míg ő, mint egy fiatal farkas a nádasban, sebesen vágva magát előre, követte.

Most olyan könnyűden és vidoran érezte magát, hogy hirtelen az jutott eszébe, — mikor gimnazista korában egy szentképet hordoztak körül a városban, és ő belekeveredett az ünnepi processzió forgatagába.

Mindketten a sétatéri pavillon árkádjai alá vonták meg magukat, hol vékony árnyéksávok nyultak el, nedves, pincsi levegő hűvösölt és a lépések és a hangok tömör tarka visszhangja zugott.

A partnak fordultak.

Az csendesebb volt; a tömeg lassabban mozgott és meg lehetett érezni, hogy a közelben a tenger hullámszik. Nedves illata frissen szelte át a forró emberi gőzt és a száraz, égő pogromolyokat.

Kontsajew és Ettinger itt megállapodtak.

Friss levegőt szippantottak és hallgatták, mit beszélnek körülöttük az emberek.

Sihederkoru és fiatal és öreg férfiak, asszonyok, csupa munkás, — szürke, poros néptömeg.

Egyes hangok azt terjesztették, hogy valaki arról hozott hírt, hogy az éjszaka leölték a hatóság összes embereit.

Mások pedig azt mondogatták, hogy császári manifesztum érkezett, és most mindenek vége.

Mások szerint meg a katonaság fellázadt, átpartolt a néphez, heves küzdelmek lesznek, a páncélos hajórol bombázni fogják a grófi palotát.

Ismét mások izgatottan és türelmetlenül kezdősködtek s újabb híreszteléseket közöltek egymással.

Altalában nagyon biztosan és bátran beszéltek, mintha valami különösen fontos változás történt és ezzel valami súlyos tehertől megszabadultak volna. És rájuk ragyogott a nap, friss szél fujt a tenger eflől és mind beszéltek és merészen nekihevíültek.

A néptömeg oly óriási volt és eleven nyüzgése oly hatalmas, hogy Kontsajew hirtelen lehetetlennek látta azt, hogy egy kis embercso-mó fegyverekkel és tisztekkel, be tudna hatolni ebbe az egyjüvé olvadt sokadalomba. Hogy hastian szét, elszórná és szétzúrná, nem pedig elveszne és megsemmisülne, mint a gyöngye, cse-nevész cserjék az alázduló hatalmas lavina alatt.

Közölni akarta Ettingerrel ezt a gondolatát. De nem szólt, csak reá mosolygott csöndesen.

Az egyik raktárház mögül hirtelen embercso-pat rontott a tömegbe s csaknem feldöntötte Kontsajewet.

— Kozákok! A kozákok!... — kiáltották élesen.

Kontsajew kellemetlen érzéssel és ösztön-szerűleg zsebébe nyult, a revolvere után tapogatódzott. Aztán gyorsan megfordult és a katonákat látta maga előtt.

A katonák, elnézve a tömeg feje fölött, magasan ültek gyeplő nélkül eresztett íovai-kon.

Folytatjuk

VOITH GYÖRGY.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzka-
nok, Motorok, Sinek, Szivattyúk,
Malomgépek, Modern transmissiók.
Távirdahuzalok Minden méret és
nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok **köcsönbe** is adatnak.

TELEFON 142-14. Sürgőnycim: BARSEL.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Ki akar

szép lenni?

Kevés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

arcnőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű
tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mi-
teszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan
és biztosan eltávolít és az arc ideális,
szép és üde lesz. Nemcsak az arcra, hanem
a nyakra, vállra és kéz fehérítésére és szé-
pítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítősze-
rek között a

Földes-féle Margit-Crém

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen
ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógytárban
és drogeriában. **Kiváló toillet-cikkek:** Margit
hőlgypor (3 színben) 120 kor., **Margit-szappan**
70 fillér, **Margit-fogpép** 1 korona. **Margit-
arcvíz** 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis
eredeti készítményt elfogadni, melynek ártal-
matlanságáért és kitűnő hatásáért felelőssé-
get vállalok.

Készít és postán küldi **Földes Kelemen** gyógyszer. Arad.

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy
Ferenc, Josa és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner
Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón
Barbéc Zsigmond H.-Böszörményben Erosy Gábor
gyógytárakban.

Nincs többé

köhögés, fejfájás, reuma
csúsz, köszvény, isiász,
kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van

„BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle
BOROLIN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappannak darabonként
30 fill. és a piperezszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszeré-
szeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA,
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS
gyógyszertárban. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,

díszes dobozos levélpapírok,

díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Névjegyek jutányos árban készülnek

Női kelengyét, bluzokát, csipkét, függönyt — **HRABÉCZY** Elő Debreczeni
legszebben fest, tisztít, mos és vasal **Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár p.-t.**
 Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.
Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. II. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glük férfidivat üzlet).

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
 Apróhirdetések előre fizetendők.

Jó mosónőt keresek. Csapó-utca 35. szám.

Kókusz-zsir, kóser, legfinomabb gyártmány, libazsirt fölülmulja. Főzéshez, sütéshez kiváló. Öt kilós postadoboz frankó 7.50. Kókuszvaj 8 korona. Pollacsok Fülöp és fia Nyírbátor.

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző Intézet, Andrássy-ut 47. Tassék prospektust kérni.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uralakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Irodistanó

azonnal felvétetik, ki hosszabb gyakorlattal bír előnyben részesül.

Tóth Gyula

vasnagyszerkedőnél.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10, az emeleten.

Ritka alkalom!

Konkurrenzia nélkül álló üzlet más vállalat miatt eladó. — Az átvételhez 1000-1500 K szükséges. Bővebb felvilágosítást szíveségből ad AUGURT „Budapest kávéház” Hunyadi-utca 14.

Lovak
 tőlen elkezd utakon is megtartják munkaképességüket a Leonhardt védjeggyel ellátott eredeti-H-sarkok által.
 Az eredeti-H-sarkok minden tekintetben rugalmasabbak és hosszabb ideig tartósabbak.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
 a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitudó tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek Gyártja:

!! a **Palace Pezsgőgyár BUDAFOK** !!
 DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES

cézgnél Csapó-utca 26.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak
 Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.
 frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
 irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kéttalom-utca 4. sz.

A valódi híres 500 éves

POZSONYI SEEHOFER

NÖVÉNY-BALZSAM

átment legjobb és legrégebb házi készítésű.
 Kitudó mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állnak elő, u. m. emésztési zavarok májban, hólyagban, kólika, agyvérzés, székrekedés és hasonló bajok ellen. E

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÖGY-TARÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10.

1 kv. 70 fill. 5 év. postán utánvétel K 640 bélyeggyel

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 8.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Bejárat a Klausál-téri villamos vasút megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kluzálással K 1. 60
 Utcái szoba személyenként világitással és kluzálással K 1. 40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Hygienikus újdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban:

Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
 „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
 Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmulják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!
 a legmodernebb és legkényelmesebb női óvszerkülönlegesség. — Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.

Kézen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapított 1878. Telefon 18-76.

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja 12. f.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.

Hassználatát által minden téstá nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanillincukor a 12. f.

a legnemesebb fűszere minden téstáknak, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótló 2-3 cső vaniliát. Ha fél csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitudó aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanillincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!